

Zarząd Zieleni m.st. Warszawy

ul. Hoża 13a, 00-528 Warszawa
tel. 22 277 42 00, mail: kontakt@zzw.waw.pl
www.zzw.waw.pl

Warszawa, 20 września 2023 r.

Znak sprawy: ZZW-DOD.6011.1.896.2023.AHL

PP Projekt Grzegorz Pachocki
ul. Bednarska 10/14
00-310 Warszawa

Dotyczy: ochrony roślinności w związku z budową i przebudową magistrali sieci ciepłowniczej w pasie drogowym ul. św. Wincentego na terenie Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy.

Odpowiadając na pismo z 25 sierpnia 2023 r., Zarząd Zieleni m.st. Warszawy informuje, że **opiniuje pozytywnie** realizację przedsięwzięcia wskazanego w załączniku nr 1 z następującymi uwagami:

1. Wszystkie działania prowadzone w otoczeniu zieleni należy realizować w sposób jak najmniej szkodzący roślinności. Wykonanie specjalistycznych prac przy drzewach i krzewach należy powierzyć specjalistycznej firmie legitymującej się doświadczeniem ogrodniczym. Prace w otoczeniu zieleni wymagające ingerencji w system korzeniowy, pnie lub korony drzew powinny być wykonywane przy udziale specjalisty ds. nadzoru prac w terenach zieleni.
2. Prace budowlane w zbliżeniu do krzewów zlokalizowanych w pasie drogowym ul. św. Wincentego w rejonie działki ew. nr. 71/2 z obrębem 40815 należy wykonywać ręcznie ze szczególną ostrożnością.
3. Dla skutecznej ochrony części nadziemnych i podziemnych drzew i krzewów przeznaczonych do zachowania należy wygrodzić **Strefę Ochrony Zieleni (SOZ)** przed przystąpieniem do jakichkolwiek robót budowlanych. SOZ wyznacza się jako rzut korony drzewa powiększony o min. 1,5 m lub jako obrys grup krzewów lub rabat powiększony o 0,5 m. W miarę możliwości terenowych należy dążyć do wygrodzenia jak największej powierzchni SOZ. Jednocześnie ogrodzenie nie powinno utrudniać ruchu na ciągach pieszych i jezdnych. Ogrodzenie powinno być zbudowane z trwałych materiałów o wysokości min. 1,5 m, punktowo oparte na podłożu. Wygrodzenie należy oznakować tablicami informacyjnymi np. „Strefa Ochrony Zieleni. Nie wchodzić. Nie przestawiać ogrodzenia. Nie składować materiałów”.
4. W przypadku odsłonięcia systemu korzeniowego drzew oraz krzewów w trakcie przeprowadzania robót ziemnych, należy ochronić je przed przesuszeniem lub

przemarznięciem. Korzenie w płytkich wykopach należy ochronić poprzez szczelne okrycie geowłókniną lub tkaniną jutową. Podczas temperatur dodatnich odkryte korzenie oraz okrywający je materiał i ekran powinny być utrzymywane w stanie stałej wilgotności.

5. Niedopuszczalne jest przycinanie korzeni grubszych niż o średnicy 2 cm. Cięcia korzeni o mniejszej średnicy powinny być wykonywane zdezynfekowanymi, ostrymi narzędziami i mieć możliwie jak najmniejszą powierzchnię.
6. Nie rekomendowane jest stosowanie środków zabezpieczających miejsca cięcia korzeni, gałęzi czy konarów.
7. W trakcie wykonywania i zasypywania wykopów należy usuwać na bieżąco znajdujące się w gruncie gruz i zanieczyszczenia.
8. Urobek z wykopów należy wywozić na bieżąco. Niedopuszczalne jest jego składowanie w pasie zieleni istniejącej.
9. Zarząd Zieleni m.st. Warszawy informuje, że zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2023, 1336 t.j) zniszczenie drzewa lub krzewu podlega administracyjnej karze pieniężnej.
10. Nie dopuszcza się parkowania, manewrowania lub przejazdu sprzętu, lokalizacji zaplecza inwestycji oraz składowania materiałów budowlanych, narzędzi, urobku i resztek budowlanych w pasie zieleni.
11. Prowadzący inwestycje zobowiązany jest do utrzymania czystości w otoczeniu wykonywanych prac budowlanych.
12. Z powyższymi uwagami i zaleceniami, dotyczącymi sposobu prowadzenia prac i ochrony roślinności na placu budowy, inwestor ma obowiązek zapoznać wszystkich wykonawców i podwykonawców przed rozpoczęciem prac w terenie.
13. Na czas prowadzenia robót należy uzyskać zgodę zarządcy/administradora terenu. Po uzyskaniu zgody zarządcy terenu, przed przystąpieniem do prac budowlanych należy skontaktować się z Rejonem Ogrodniczym nr 7 ZZW (kontakt: ro7@zzw.waw.pl) i **poinformować o przewidywanym terminie rozpoczęcia działań, celem wprowadzenia wykonawcy w teren.**
14. Po zakończeniu prac budowlanych należy uporządkować teren i zdemontować zabezpieczenia zieleni, a także **odtworzyć wszystkie istniejące trawniki zniszczone podczas wykonywania robót.** Wytyczne do renowacji trawników znajdują się w załączniku nr 2.
15. Po zakończeniu wszystkich prac, wzroście trawy i jej jednokrotnym skoszeniu należy **zgłosić teren do protokolarnego odbioru** przez Rejon Ogrodniczy nr 7 ZZW (kontakt: ro7@zzw.waw.pl).

Powyższa opinia jest **ważna przez rok** od daty jej sporządzenia.

W zakresie wydania opinii, sprawę prowadzi: Adriana Hlebowicz, e-mail: a.hlebowicz@zzw.waw.pl, telefon 22 277 48 17, adres do korespondencji: ul. Hoża 13a, 00-528 Warszawa.

W zakresie wejścia w teren i realizacji prac, sprawę prowadzi: Dział Rejonu Ogrodniczego nr 7 ZZW, kontakt: ro7@zzw.waw.pl, adres do korespondencji: ul. Hoża 13a, 00-548 Warszawa.

Załączniki:

1. Plan sytuacyjny
2. Standardy odtworzenia i renowacji trawników

Otrzymują:

1. Adresat
2. Aa

Kamila Nowocin
Zastępca Dyrektora
ds. Utrzymania Terenów Zieleni

Standardy odtworzenia i renowacji trawników

Na wykonawcy spoczywa obowiązek renowacji trawników na całym zajmowanym na czas prac terenie, zgodnie ze sposobem i kolejnością prac przedstawionymi poniżej.

1. Przygotowanie terenu

- zdjęcie ziemi z darnią i wszystkimi zanieczyszczeniami (typu: gruz, szkło, kamienie, metale) na głębokość 7 cm poniżej poziomu krawężnika lub/i 5 cm poniżej poziomu otaczającego gruntu; jeżeli poziom gruntu jest właściwy należy jedynie usunąć darń;
- wywóz ziemi wraz z darnią i zanieczyszczeniami;
- ręczne lub mechaniczne przekopanie gruntu na głębokość 15 – 25 cm;

Uwaga: powyższy punkt dotyczy wykonywania prac poza rzutem koron drzew. Podczas wykonywania prac w zbliżeniu do drzew lub krzewów, **po natrafieniu na korzenie w płytkich warstwach gleby należy zrezygnować z przekopywania gruntu.**

- usunięcie z przekopanej gleby i wywiezienie zanieczyszczeń (typu: gruz, szkło, kamienie, metale), kłaczy i korzeni chwastów;
- dowóz i równomierne rozłożenie ziemi urodzajnej – warstwa grubości 5 cm na całej powierzchni,
- wyrównanie i zwałowanie powierzchni z zastrzeżeniem, że docelowy poziom gruntu powinien być obniżony o ok. 2 cm poniżej krawężników i obrzeży, równy z poziomem przylegającego gruntu.

2. Zakładanie trawnika

Siew traw w ilości 25 g/m² powinien odbywać się w dni bezwietrzne, przy umiarkowanej temperaturze i stosunkowo wysokiej wilgotności powietrza. Po wysiewie nasiona należy przykryć 0,5 – 1 cm warstwą ziemi, a następnie zwałować. W okresie kiełkowania, tj. 10–14 dni od wysiewu, trawnik należy systematycznie podlewać. Strumień wody nie powinien być zbyt intensywny, aby nie doszło do wymycia nasion.

W pasach zieleni przyulicznej należy zastosować mieszanki trawnikowe przeznaczone na stanowiska o dużej toksykacji gleby, małej żyzności i wilgotności, np.:

Zestaw nr 1 (miejsca słoneczne):

- Kostrzewa trzcinowa (*Festuca arundinacea*) 80%,
- Życica trwała (*Lolium perenne*) 10%,
- Wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*) 10%.

Zestaw nr 2 (miejsca zacienione):

- Życica trwała (*Lolium perenne*) 15%,
- Kostrzewa czerwona rozłogowa (*Festuca rubra ssp. rubra*) 30%,
- Kostrzewa czerwona kępkowa (*Festuca rubra ssp. commutata*) 25%,
- Kostrzewa różnolistna (*Festuca heterophylla* Lam.) 10%,
- Wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*) 10%,
- Kostrzewa owcza (*Festuca ovina*) 10%.

Nasiona nie mogą mieć objawów zagrzybienia.

3. Pielęgnacja

Trawniki powinny być pielęgnowane co najmniej do czasu równomiernego wzejścia trawy na wysokość 10 cm i jednokrotnego jej skoszenia na 1/3 wysokości.

Po zakończonych pracach i pierwszym koszeniu teren powinien zostać zgłoszony do protokolarnego odbioru przez Rejon Ogrodniczy nr 7 ZZW (kontakt: ro7@zzw.waw.pl).